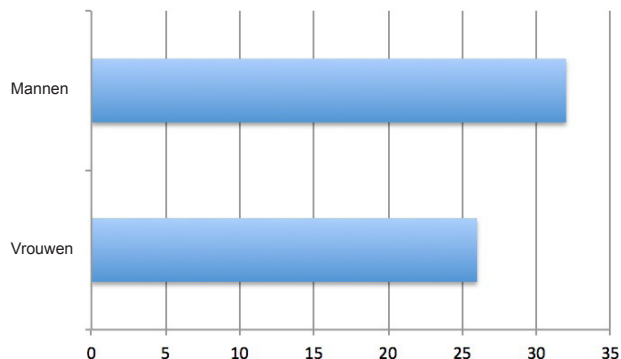

Analyse doden door woningbrand

De cijfers van 2015 in België

In 2015 eisten woningbranden in België minstens 57 doden, waarvan 26 vrouwen en 31 mannen. 33 stierven in Wallonië, 2 in Brussel en 22 in Vlaanderen. 40% van de slachtoffers viel 's nachts. Van de 57 slachtoffers waren er 11 jonger dan 12 jaar. Dit wil dus zeggen: 1 op de 5 doden in 2015. Het jongste slachtoffer was 1 jaar en het oudste slachtoffer 95. De gemiddelde leeftijd van de doden door woningbranden is 49 jaar.

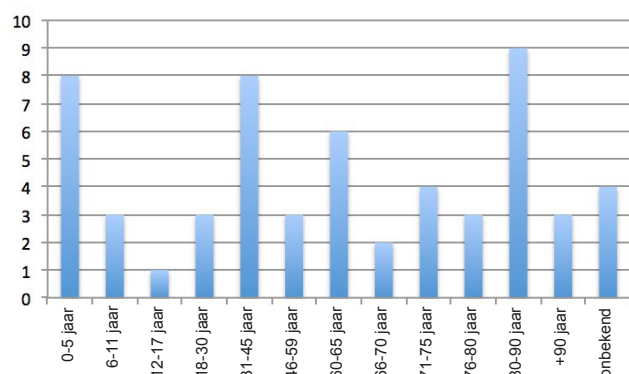
Verdeling per geslacht:

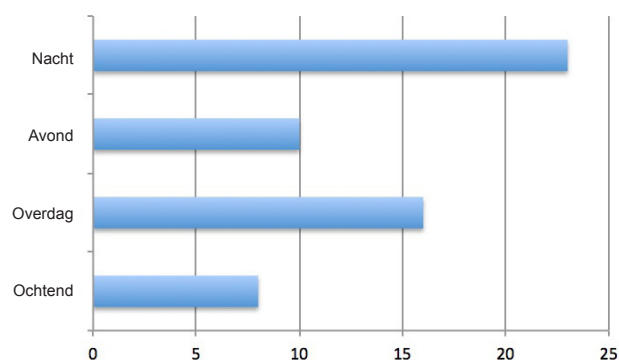
Verdeling per gewest:

Verdeling per leeftijd:

Tijdstip:

Vergelijking 2014-2015

Tegenover 2014 is er een daling van het aantal doden door woningbranden in België. Toen vielen er minstens 69 doden, waarvan 37 mannen en 32 vrouwen. Er vielen in 2014 32 doden in Wallonië, 4 in Brussel en 33 in Vlaanderen.

De verhouding mannen-vrouwen blijft dezelfde over 2014-2015. Qua locatie is er een daling in Vlaanderen en Brussel en een stijging in Wallonië.

Het merendeel van de dodelijke woningbranden gebeurt 's nachts.

In 2014 stierven er minstens 6 kinderen onder de 12 jaar door een woningbrand (1 op 11). Er is dus een verdubbeling van het aantal kinderslachtoffers in 2015.

Er is geen trend vast te stellen voor één of meer maanden die een groter risico met zich meebrengen op dodelijke slachtoffers. Januari was de dodelijkste maand in 2014 en juni in 2015.

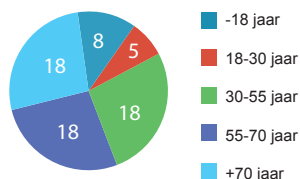
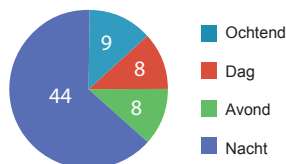
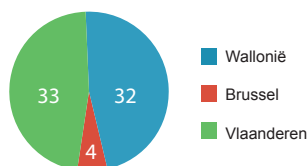
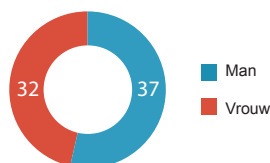
Opmerkelijke vergelijking met Nederland

In Nederland was er vorig jaar geen enkel dodelijk slachtoffer door brand jonger dan 18 jaar en in 2014 niemand onder de 16 jaar.

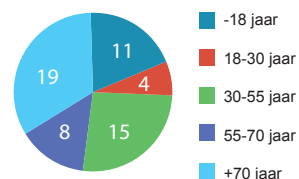
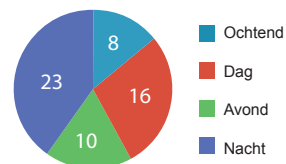
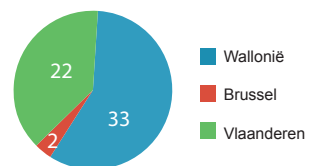
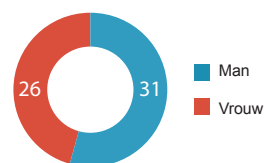
Statistieken doden bij woningbranden

	2014		2015	
Totaal	69		57	
Geslacht				
Man	37	54%	31	54%
Vrouw	32	46%	26	46%
Gewest				
Wallonië	32	46%	33	58%
Brussel	4	6%	2	4%
Vlaanderen	33	48%	22	39%
Tijdstip				
Ochtend	9	13%	8	14%
Dag	8	12%	16	28%
Avond	8	12%	10	18%
Nacht	44	64%	23	40%
Leeftijdsgroep				
-18 jaar	8	12%	11	19%
18-30 jaar	5	7%	4	7%
30-55 jaar	18	26%	15	26%
55-70 jaar	18	26%	8	14%
+70 jaar	18	26%	19	33%

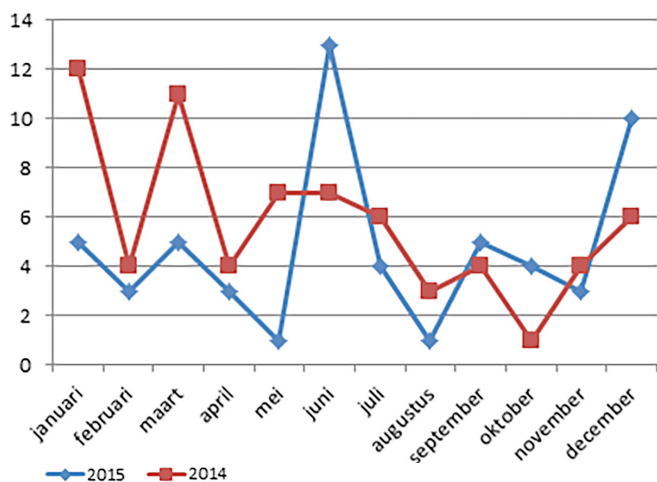
2014

2015

Statistieken doden bij woningbranden

Brandpreventiemonitor 2014

Uit onderzoek van ANPI en FOD Binnenlandse Zaken blijkt dat 1 op de 10 Belgen een rookmelder niet belangrijk vindt. Verder blijkt dat 4 op de 10 Belgen rookmelders hebben, maar deze niet onderhouden.

Er zijn grote regionale verschillen m.b.t. de plaatsing van rookmelders:

- ▶ 84% van de woningen in Wallonië is uitgerust met een rookmelder
- ▶ in Brussel is dit 74% van de woningen
- ▶ in Vlaanderen is dit 43%

Verder beschikt slechts 15% van de ondervraagden over een vluchtplan.

Blijven inzetten op voldoende rookmelders en een vluchtplan

De minimum wettelijke verplichting volstaat niet(*)! Plaats meerdere rookmelders en voorziet en vluchtplan.

Meer dan ooit wil ik het belang van voldoende rookmelders en een afgesproken vluchtplan benadrukken. We kunnen immers drastisch het aantal doden en gewonden door woningbranden laten dalen door het plaatsen van voldoende rookmelders. Belangrijk is om alle kamers te voorzien van een rookmelder, met als uitzondering de keuken, de badkamer en de garage. Maar hier is uiteraard ook een risico op brand, dus plaats een rookmelder in de nabijheid van deze lokalen.

(*) zie Fiche ANPI Rookmelder in woningen - wettelijke verplichtingen

Op de kinderkamers en alle slaapkamers hoort dus een rookmelder. Rookmelders stoppen uiteraard geen brand, maar voldoende werkende rookmelders (dus goed geplaatst en onderhouden) gaan een snelle verwittiging geven zodat vluchten nog mogelijk is.

Het plaatsen van voldoende rookmelders en het hebben van een afgesproken vluchtplan redden inderdaad enorm veel levens. Veel te weinig mensen beseffen immers dat als er 's nachts brand uitbreekt je heel weinig kans hebt om tijdig wakker te worden. Als je slaapt, ruik je immers niets. Rookmelders zullen je tijdig verwittigen.

Eén rookmelder per verdieping is te weinig. Stel, je plaatst een rookmelder in de nachthal en er breekt brand uit in de slaapkamer van je kind. Het duurt dan tot de rook aan de rookmelder komt voordat je verwittigd wordt. De rookmelder gaat te laat alarm geven.

In grotere woningen kan je best kiezen voor gekoppelde rookmelders zodat het alarm op meerdere plaatsen hoorbaar is. Zorg in elk geval dat de rookmelders in afgelegen lokalen, bijv. een berging of garage, hoorbaar zijn in de slaapkamer. Gekoppelde rookmelders leveren hier tijds-winst op.

Voor personen die niet mobiel zijn, zijn uiteraard aanvullende maatregelen nodig, bijvoorbeeld een woningsprinkler.

Afhankelijk van de mobiliteit en het waarnemend vermogen van de bewoners, hun gedrag (bijv. invloed van alcohol, drugs, kalmeer- of slaappillen, bluspoging verkeerd inschatten, niet overgaan tot evacuatie, terug binnengaan in woning) en het aantal werkende rookmelders kan je spreken van een verhoging van de levenskans van 50 tot 100%.

Belang van statistiek en brandonderzoek

In 2014 ben ik gestart met het bijhouden van alle doden veroorzaakt door woningbranden. Uiteraard beschik ik niet over alle gegevens, maar het is een aanzet om gericht werk te maken van brandveiligheid. Je kan immers geen campagnes en sensibiliserende acties opstarten als je niet weet waar de branden gebeuren, hoe deze ontstaan en wie de slachtoffers zijn. Alle gekende gevallen van zelfdoding zijn uit de cijfers gehaald.

Ik hoop dat men inzet op het belang van statistiek en brandonderzoek. Als je brandweerman bent en dit leest: wat was de vermoedelijke brandoorzaak van je laatste brandinterventie? Waar is de brand ontstaan? Waren er rookmelders? Hebben deze gewerkt? Is er een rookmelder in de kamer waar de brand is ontstaan? Hoe was het vluchtgedrag van de bewoners? Waren er slachtoffers?

Beschik je over informatie van woningbranden met doden of gewonden, deel deze. Enkel op deze manier kunnen we samen deze belangrijke gegevens verder in kaart brengen en samen werken aan meer brandveiligheid.

Hopelijk volgt men snel het voorbeeld van brandweer Nederland en gaat zoals bij hen elke hulpverleningszone een "team brandonderzoek" hebben. Uit brandonderzoek kan enorm geleerd worden, zowel qua preventie als interventie.

Verandering begint bij ons allemaal. Samen kunnen we meer realiseren en zorgen voor een brandveiliger en brandweerveiliger België. Laat ons er werk van maken!

Tim Renders

tim.renders@gmail.com

Brandweerpost Leuven,

hulpverleningszone Oost, Vlaams-Brabant

